

Kultūros paveldo skaitmeninio turinio sklaidos ir aktualizavimo projektai LMAVB

Rima Cicēnienē

Sklaidos veiklų pradžia

- ▶ nuo bibliotekos įsteigimo
- ▶ atviri rinkiniai
- ▶ publikacijos
- ▶ nuolatinių ekspozicijų salės:
 - nuotraukos
 - dailės kūriniai
 - kiti istoriniai eksponatai

Janas Bułhakas. Fundatoriaus salė, XX a. 3 deš.

Technologinės permainos

- ▶ pradėti kurti elektroniniai katalogai
- ▶ imta kurti skaitmeninius dokumentus
- ▶ skaitmeninami paveldo objektai
- ▶ pirmi projektai

- ▶ Pergamentų archyvas (2002–2003 m.)
- ▶ Musicalia (2003–2006 m.):
 - tikslinė dokumentų grupė (rankraštinės XV–XVIII a. natos)
 - skaitmeniniai vaizdai, detalūs aprašai
 - mokslininkų komentarai
 - garso ir vaizdo įrašai su dokumentuose užrašyta muzika
 - paslaugos (kopijų užsakymas ir pirkimas internetu; speciali vaizdų peržiūros programa; CD leidyba)

2014 m. Bibliotekoje

- ▶ 19 630 suskaitmenintų kultūros paveldo dokumentų
 - ▶ arba 278 821 skaitmeninių vaizdų:
 - rankraštiniai dokumentai
 - senieji spaudiniai
 - periodiniai leidiniai iki XX a. vidurio
 - žemėlapiai ir atlasai
 - fotografijos ir atvirukai
 - mikrofilmai
 - ekslibrisai, smulkioji spauda
 - neskaičiuojamos užsienio institucijose įgytos objektų kopijų
-

Peržiūros statistika

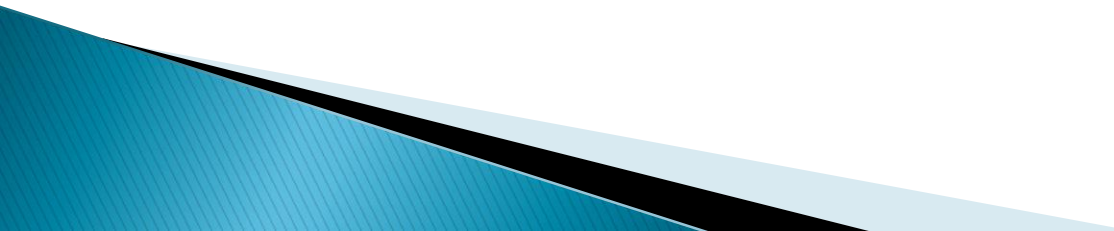
▶ E-pavelde:

- 2013 m. pakelti 59 753 objektų
- per 2014 m. 10 mėnesių – 61 614 objektų

▶ Bibliotekos skaitmeniniame archyve:

- 2013 m. – 12 864 objektų
- per 2014 m. 10 mėnesių – 17 480 objektų

DOSINFA

- ▶ diegiame įsigytą techniką, technologijas ir programinę įrangą
 - ▶ paveldo objektų skaitmeniniams tyrimams
 - ▶ įvairialypių duomenų bei skaitmenintų paveldo objektų ilgalaikis saugojimas
 - ▶ pateikimas vartotojams
-

Virtualios parodos

- ▶ nuo 2003 m.
- ▶ iniciavo dr. D. Narbutienė, A. Steponaitienė
- ▶ Lietuvos evangelikų liuteronų ir reformatų spauda XVI–XVIII amžiuje
- ▶ paantraštė: *parodos katalogas*

Priežastys, paskatinusios kurti parodas

- ▶ ilgalaikiškumas
- ▶ temų aktualumas
- ▶ naujos paslaugos
- ▶ turinio išsamumas:
 - daugiau pristatomų objektų
 - detalesnis atskleidimas

Parodų rengimo principai LMAVB

- ▶ rengiamos mokslinio tyrimo pagrindu
- ▶ išsamus tyrėjo komentaras
- ▶ parodos kaip vizualinio mokymo centras
- ▶ patrauklus dizainas
- ▶ lengva navigacija
- ▶ daugumai įprasta ir atvira programinė įranga
- ▶ atskiras adresas bibliotekos svetainės ribose
- ▶ bendradarbiavimas
 - 2011 m. bendra paroda su VUB Enziui Jagomastui

Paroda K. Donelaičio jubiliejui

- ▶ 3 rengėjai:
 - LMAVB, LNMMB, LLTI
- ▶ turinio teikėjai:
 - 4 institucijos:
 - VU biblioteka
 - Slaptasis Prūsijos valstybės archyvas
 - Latvijos universiteto akademinė biblioteka
 - Liublino katalikiškojo Jono Pauliaus II universiteto biblioteka
 - 5 asmenys:
 - architektas Napalys Kitkauskas, vertėja Carmen Caro Dugo, dailininkas grafikas Alfonsas Čepauskas, dailininkai Romualdas Inčirauskas ir Petras Gintalas

Paroda = duomenų bazė

- ▶ eksponuojama 700 vaizdų
- ▶ sukaupta įvairialypė informacija apie poetą
- ▶ vaizdai įvairiomis poeto gyvenimo ir kūrybos temomis
- ▶ papildoma nauja informacija

- <http://www.mab.lt/Donelaitis/>

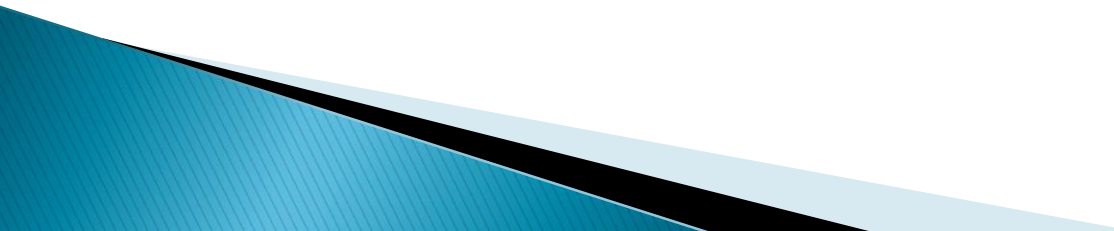
Paroda akad. Adolfui Juciui

- ▶ naujovės:
 - galimybė skaityti pilnateksčius tekstus
 - ryšiai su kitomis informacinėmis sistemomis:
 - E-kinu
 - šeimos archyvu Youtube svetainėje
- ▶ filmuota medžiaga
 - <http://www.mab.lt/Jucys/>

Hibridinis sklaidos būdas

- ▶ tradicinis ir skaitmeninis eksponavimas
- ▶ vieno eksponato paroda „Pamiršti vardai“:
 - šešių objektų ciklas
 - XVI–XIX a. mokslo darbai ir jų autoriai
 - svarba ir įtaka tolesnei mokslo raidai
 - stende – eksponatas, internete – vaizdo siužetas
- <http://www.mab.lt/lt/naujienos/1344>

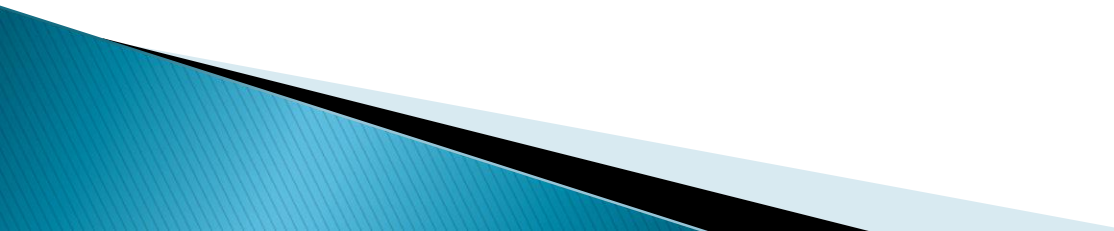
Problemos

- ▶ parodos rengimui skirtas laikas
 - ▶ personalo klausimas:
 - kuratorius, restauratoriai, skaitmenintojai, dailininkas, programinio ir techninio aptarnavimo personalas
 - ▶ technika ir technologijos:
 - skaitmeninimo, restauravimo technika, programinė įranga vaizdų talpinimui, saugojimui, apdorojimui ir pateikimui
 - ▶ ilgalaikis saugojimas
 - ▶ finansavimas
 - ▶ autorių teisės ir kopijavimas
 - ▶ kalba
-

Privalumai

- ▶ galima eksponuoti įvairaus tipo objektus ar jų elementus
 - ▶ parodos = teminės informacijos portalai
 - ▶ pirminis matomumas kelių institucijų puslapiuose
 - ▶ postūmis bendradarbiavimui su užsienio institucijomis
 - ▶ patikima informacija apie šaltinius
 - ▶ galimybės ir sąlygos objektų / kolekcijų rekonstrukcijai
-

Išvados

- ▶ parodos – neatsiejama bibliotekos veiklų lauko dalis
 - ▶ geriausia priemonė fondų atskleidimui
 - ▶ skatina visuomenę naudotis pristatomais objektais
 - ▶ nukreipia naujų objektų paieškai
 - ▶ formuoja vertes
 - ▶ padeda išlaikyti tautinį identitetą
-

Dėkoju už dėmesį!

Vilnius, 2014-11-19

ciceniene@mab.lt